

## Schippers van weleer

Door Corine Nijenhuis

### Tsjebbe Dijkstra 79

**Charterschipper 1988-2012**

**Madraque, logger, 1927, 21 p**  
**Fokkelina, Hasselter aak, 1904, 18 p**  
**Sudermar, tjalk, 1904, 18 p**

**T**sjebbe Dijkstra wist het al vroeg: hij werd boer. Niet omdat hij per se wilde, maar omdat elke jongen boer werd, dacht hij. En hij zeker. Als oudste zoon zou hij de veehouderij van zijn vader overnemen. 'Hoewel ik veel interesses had, gaf ik aan die gedachte toe. Want boer zijn is ook veelzijdig.'

Heel het gezin hielp mee op het Friese melkveebedrijf. Tsjebbe en zijn broers waren handige jongens; met koeien én techniek. Bij storing aan een melkerij werden ze er stevast bijgehaald. Maar in vrije tijd verruilden ze land voor water. In de Morra, het meer dat aan de bedrijfsgrond grensde, lag een oud bootje. Van kleins af aan zeilden de broers ermee, al ging dat niet vanzelf: niemand die het ze leerde. Vader Dijkstra liet hen aanklooiën. Al zag hij een klapgijp aankomen, ingrijpen deed hij niet. Net zomin waarschuwde hij voor het ijs in de winter. 'Als je erdoor zakte kwam je er nooit meer op. Maar vader keek er niet naar.'

### Charterschipper

Het maakte hen zelfstandig. Al

jong werden de broers zeilinstructeur. Broer Sytze maakte er zijn beroep van: hij ging de toen nog pionierende chartervaart in. Tsjebbe bleef op het land. Hoewel niet als melkveebedrijfseigenaar; een andere broer volgde zijn vader op. Tsjebbe leefde zijn veelzijdigheid uit. Hij werkte als 'boerenhulp', chauffeerde op een kiepwagen, om vervolgens in de 'melkrijerij' te belanden. Hij vlas te op een eigen tankwagen, maar toen de melkfabrieken fuseerden en de ritten alsmat langer werden, stopte hij. Hij kocht land en ging in schapen. Tussendoor hielp hij Sietze met onderhoud van diens charterklipper. Een man van de aarde. Tot zijn vijftigste: 'Toen was ik wel uitgekeken op het boerenwerk.' Er lag een logger te koop, bij de chartervloot van Harlingen. En hoewel Tsjebbe voorkeur had voor die in Stavoren, kocht hij het schip, samen met een broer. En toen was hij charterschipper.

### Turfslof

Ze voeren een jaar samen, daarna gingen beiden alleen verder. Tsjebbe bij zijn favoriete vloot. Want in Stavoren lag een Hasselter aak te koop. 'Wat moet je met die slappe turfslof', vroeg Sytze, waarop Tsjebbe antwoordde: 'Ik wil bij jullie vloot en d'r is anders niks en ik zie wel.' De aak was licht gebouwd en stak niet diep, geschikt voor turfgebieden. Ze was 10 jaar eerder getuigd, met een te lange mast.

'Dat kon dat schip niet hebben, met windkracht 6 begonnen de klinkverbindingen te lekken. Dan moest d'r een hulpklink met een touwtje om.' Maar de mast was ingekort en de meeste problemen verholpen toen Tsjebbe ermee ging varen. Het werd een succesvolle combinatie.

### 'Beessies'

In 1991 kocht hij de Sudermar, ook uit de Staverse vloot: 'Een dikke tjalk.' Die was luxer ingetimmerd, waardoor hij meer oudere gasten kreeg. Bij te harde wind vervuilde hij Waddenzee en IJsselmeer voor het Noordzee- of Noordhollandskanaal. Tsjebbe kon goed overweg met groepen: 'Ik ben geduldig. Het zal mijn tijd wel duren denk ik dan.'

Dat komt door zijn leeftijd; vroeger was hij koppiger. Soms was er een taalbarrière: 'Ik sprak alleen IJsselmeerduits.' Genoeg voor het zeilen, maar 's avonds, als er moppen werden getapt, had hij moeite het bij te houden. Toch had hij voorkeur voor Duitse groepen: 'Om de discipline.' Tsjebbe voer door tot hij 75 was. Hij verkocht zijn tjalk met een nieuwe motor en een bewezen verdienmodel. Hij ging terug naar het land: 'Tussen de beessies.' Op een boerderij met een BM'er in het water en een schuur vol machines. 'Ik heb me nooit hoeven vervelen.'

**Kent u iemand die beslist niet in deze serie mag ontbreken? Neem dan contact op met de redactie, of mail naar [corine.nijenhuis@planet.nl](mailto:corine.nijenhuis@planet.nl)**



*Schrijfster en beeldend kunstenaar Corine Nijenhuis schreef onder meer de non-fictie roman 'Een vrouw van staal', waarin zij niet alleen de geschiedenis van haar eigen varende woonschip, maar ook die van de Nederlandse binnenvaart van 1901 tot nu vastlegde. Ontmoetingen met oud-schippers tijdens lezingen naar aanleiding van dit boek, leverden een serie nieuwe verhalen op, die tweewekelijks in Schuttevaer verschijnen.*

[www.corinenijenhuis.com](http://www.corinenijenhuis.com)



**Met de tjalk Sudermar sloot Tsjebbe Dijkstra zijn carrière op het water af.**  
(Foto collectie Tsjebbe Dijkstra)